

MINISTERSTWO
INFORMACJI I DOKUMENTACJI.

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 19 PAZDZIERNIKA 1943 r.

/P o p o ł u d n i o w y/

Uwagi wstępne.

Sprawy polskie.

Swit omawia wyzysk pracy w Polsce przez niektórych przedsiębiorców Polaków, którzy nie zrozumieli ciążących na nich obowiązków. Nazwiska są znane i rejest jest prowadzony. Ludzie tacy w Polsce nie będą mogli kierować przedsiębiorstwami. Radiostacja im. T. Kościuszki ogranicza się do powtórzeń audycji z ostatnich trzech dni. Oficjalne stacje sowieckie spraw polskich nie poruszają.

Sprawy ogólne.

Radiostacje moskiewskie przynoszą wiadomość, o przybyciu do Moskwy Hulla i Edena i opisują dokładnie powitanie przybywających ministrów. Omawia się sytuację na frontach oraz pracę zaplecza sowieckiego. Równocześnie radiostacje sowieckie omawiają trudności Niemców w krajach okupowanych.

I.

Dotyczące Polski.

SWIT, po polsku, 18.X.g.19.10 i 19.X.g.09.00.

"Izwiestja" ogłosiły artykuł na temat konferencji Trzech, w którym wyrażono nadzieję, że wzmocni ona wysiłek narodów sprzymierzonych, zapewni pokój i przyspieszy odbudowę. Rząd polski docenia znaczenie jedności w obozie sprzymierzonych i robi wszystko ze swojej strony, aby utrzymać dobre stosunki. Niestety pewne nieodpowiedzialne czynniki usiłują wbić klin niezgody między Polską i Zw.Sowiecki. Czynniki te zarzucają rządowi polskiemu antyrosyjską politykę i współpracę z Hitlerem. Cóż za bezczelne kłamstwo! Zarzuca się współpracę z Hitlerem Polsce, która pierwsza przeciwstawiła się orężnie hitleryzmowi, której wojsko i marynarka walczy na wszystkich frontach i której okręty konwojowały dostawy do Zw.Radzieckiego. Zarzuca się współpracę z hitleryzmem Polsce, której Niemcy nie ośmielili się stworzyć legionu antyrosyjskiego i gdzie niema quislinga. Ci ludzie złej woli twierdzą, że zwalczamy Zw.Radziecki. My, którzyśmy w roku 1941 zawarli z Rosją umowę, w czasie gdy Zw.Sowiecki był tak słaby, że nikt w jego zwycięstwo nie wierzył. Domaskując te kłamstwa, wyrażamy nadzieję, że polityka Zw.Radzieckiego pójdzie

drogą jedności w obozie sprzymierzonych, o której tak słuszne opinie wypowiada zacytowany przez nas artykuł w "Izwiestjach".

Radio Londyńskie zwróciło się do narodu rumuńskiego z wezwaniem, aby zaprzestać dostarczania nafty hitlerowcom. Naród rumuński, - jeśli nie chce w przyszłości ponosić odpowiedzialności narówni z kliką hitlerowskich satelitów, - to musi zrozumieć, że wojna jest niepodzielna i musi dać dowody, że w wojnie tej nie bierze udziału po stronie hitlerowców. Dowodami takimi będzie sabotaż i walka z kliką rumuńskich satelitów Hitlera.

Ostatnio naloty stały się przyczyną wędrówki ludów na drogach niemieckich. Wędrują bezdomni, wędrują robotnicy za przeniesionymi warsztatami pracy, wędrują włóczęgi, ukrywając się przed służbą wojskową. Przy tej okazji uciekają z niemieckich zakładów pracy robotnicy cudzoziemscy, Polacy, Jugosłowianie, Słowacy i inni. W pierwszym półroczu br. z Niemiec uciekło 20.000 robotników polskich. Pogadankę zakończono wezwaniem do ludności polskiej, by udzielała uciekinierom z obozów pracy w Rzeszy pomocy i schronienia.

Niemcy skwapliwie ewakuują polskie Pomorze. Na drogach fale uciekinierów natrafiają na drugą falę napływającą ze wschodu. Bałagan na tych drogach przypomina wrzesień 1939, z tą jednak różnicą, że tym razem błądzącymi są Niemcy. Ostatnio naloty dodały gazu. Niemcy uciekają tak, że z pludrów spadają hajdawery.

W Ameryce kończy się przygotowania dla organizacji pomocy Europie powojennej. Kraje, które mają udzielać pomocy rozdzielone są na cztery strefy. Pierwsza strefa do której należą Anglia, obejmuje węgiel i artykuły przemysłowe. Druga strefa obejmująca przede wszystkim żywność do państwa śródziemnomorskie. Trzecia strefa to St. Zjednoczone i Kanada, których dostawy stanowią będą główną część pomocy. I czwarta strefa to Australia i kraje Oceanu Spokojnego, które przede wszystkim będą dostarczać żywności. Państwa zdolne do pokrycia kosztów będą płacić za udzieloną pomoc. Inne, nie będące w możności jak n.p. Polska będą otrzymywać pomoc bezpłatnie. Tempo przygotowań pozwala wierzyć, że społeczeństwa wyniszczone wojną krajów Europy, natychmiast po zakończeniu kroków wojennych, zostaną zaopatrzone w żywność, środki lecznicze i inne przedmioty niezbędnie potrzebne dla zorganizowania normalnego życia.

Komunikat walki podziemnej nr. 18 z dnia 16-go bm. donosi, że dnia 5-go października zabity został w Warszawie, wychodząc z gmachu Gestapo na rogu aleji Szucha, kapitan Gestapo Lochner, kierownik oddziału walki z dywersją. Zbyt wiele popełnił on zbrodni, by mógł żyć. Żadna zbrodnia nie zostanie darowana. Ci co kierują walką z sabotażem zginą od sabotażu, ci co kierują walką z dywersją zginą z rąk dywersantów. Nikogo nie minie kara.

W sobotę podaliśmy wiadomość o tragicznych łapaniach, które miały miejsce w Warszawie. Terror i bestjalstwo stosowane przez Niemców w czasie tej akcji przeszły wszystko. Donosiliśmy, że Niemcy wzięli 60-ciu zakładników. Uzupełnili oni tę cyfrę do 100, biorąc dalszych 40. Część zakładników została rozstrzelana. Kierownictwo Walki Podziemnej ostrzega Niemców, że nowa fala terroru i łapani niewinnych ludzi oraz zbrodnie i rozstrzelania zakładników przez Gestapo

w Warszawie w dniach 13 i 14-go października spotka^{ja} się z akcją odwetową. Polacy nie dadzą się zastraszyć i za każdy akt gwałtu zastosują środki odwetowe i represyjne.

Robotnicy w Rzeszy i w Europie okupowanej są tak fizycznie osłabieni, że nie mogą pracować. Dzieje się to w chwili, gdy Niemcy muszą podnieść produkcję ponad możliwość. Ich produkcja przemysłowa słabnie bowiem i zmniejsza się, podczas gdy produkcja aliantów wzrasta. Dziś tempo aliantów narzucono zostało Niemcom. To też pragną oni wszelkimi sposobami tempu temu sprostać. Tu leży sprawa podniesienia racji żywnościowych. Niemcy ogłosili z szumem, podniesienie racji żywnościowych dla robotników, stwierdzając, że wyżywienie dostateczne będzie w ten sposób zapewnione, a równocześnie wydano ostrzejsze przepisy dotyczące pracy. Dlatego zastosowano ostrzejsze środki za spóźniania się, podwyższono normy wydajności oraz kary za nieobecność. Ale tutaj wróg się przeliczył. Świat pracy jest dostatecznie uświadomiony. Wiemy, że niema ceny za jaką by można kupić świat pracy. Polski robotnik wie, że nawet jeśli ma zapewnioną egzystencję, to jego obowiązkiem jest pracować źle. Wie, że symbolem jego jest żółw, że powoli, ale coraz pewniej zbliża się dzień zwycięstwa.

W czasie podróży do krajów bałtyckich Himmler urządził rzeź nie tylko patriotów estońskich i łotewskich, ale również i Niemców. Okres jego pobytu nazwano "krwawym tygodniem". Niemcy wyraźnie widzą beznadziejność swej sytuacji. Sytuacja żywnościowa jest zła, a sytuacja polityczna wobec postawy ludności staje się z dnia na dzień gorsza. Dlatego też Niemcy uciekają, jak mogą. Pierwsze oczywiście uciekły do Rzeszy t.zw. "damy niemieckie", korzystające z wpływów. Miało to miejsce w dniach 15-go września i 2-go października. Wśród Niemców w krajach bałtyckich ustalił się pogląd, że żaden Niemiec się nie wymknie.

W Polsce okupowanej przykry cień rzucił wyzysk świata pracy stosowany przez niektórych pracodawców. Pracodawcy nie zrozumieli swej roli. Nie zrozumieli, że obowiązkiem ich jest zapewnienie przetrwania światu pracy i zapewnienie maksimum egzystencji. Obchodzą się oni ze światem pracy źle, szukając własnych korzyści. Nie dorosli oni do zadania i dlatego w wolnej Polsce nie będą kierować warsztatami. Nie dopuścimy do tego. Światu pracy zawdzięczamy wiele. Świat pracy stanął pierwszy do walki, poświęcając wszystko. Polska wie o tym i pamięta. Dziś jedyny kapitał jaki nam w Polsce pozostał to człowiek. Nie pozwolimy na marnowanie tego kapitału. Dziś jesteśmy wszyscy równani. Jesteśmy wszyscy żołnierzami zmobilizowanymi do walki. Jeśli jeden ma lepsze stanowisko i lepsze możliwości, to obowiązkiem jego jest dbać i pomagać innym, a nie dorabiać się pieniędzy. Rodziny pracownicze i robotnicze znajdują się w bardzo ciężkiej sytuacji i wyzysk ich jest przestępstwem wobec narodu polskiego. Ci pracodawcy zostaną w Polsce odsunięci. Nazwiska ich są nam znane. Metody są nam znane, znane są nam również ich możliwości. W stosunku do nich konsekwencję w swoim czasie zostaną wyciągnięte.

Inno tematy poruszano: satyryczna pogadanka na temat meczu piłkarskiego niemieckiego, który odbył się ostatnio w Warszawie między Niemcami cywilami i niemieckim wojskiem, a w którym po stronie cywilów wziął udział gubernator Warszawy.

RADIOSTACJA IM. T. KOSCIUSZKI, po polsku, 18.X.g. 15.00.,
20.55., 21.55., 23.00.

W krajach bałtyckich wznaga się opór przeciwko Niemcom. Z samej Litwy wysłano na roboty 200.000 ludzi. Sukcesy Rosjan obudziły nadzieję Litwinów, Estończyków i Łotyszów, którzy prowadzą walkę przeciw niemieckim baronom i stosują sabotaże. Moskiewska "Prawda" dociera do ludności do wywołuje wielką radość. Niemcy szykują się tam do ewakuacji. Narody bałtyckie nie czekają biernie, ale walczą wspólnie z czerwoną armią. Polska walcząca przesyła gorąco pozdrowienia walczącym krajom bałtyckim. Wspólna walka utrwala przyjaźń między narodem polskim a sowieckimi republikami bałtyckimi.

Ku czemu idzie Finlandja? Pytanie to specjalnie interesuje Polskę, która będzie silna nad Bałtykiem. Naród fiński wykrawił się. 400.000 Finów zginęło za obcą sprawę. Kraj głoduje. Dziś pod ciosami Sowiotów kruszy się Oś. Cóż znaczy mała śrubka w pękniętej osi? Oszukańcza polityka Tannera nie wzbudza w narodzie fińskim zaufania. Naród fiński znajdzie dość siły, aby zmyć swą hańbę, aby nigdy nie powtórzyła się wiarełomna napisać na Zw. Radziecki. Wypędzenie Niemców z Finlandji jest również korzystne i pożądane dla polskiej racji stanu. Jeśli Polska ma mieć głos nad Bałtykiem, to Niemcy nie mogą mieć znaczenia w Finlandji.

Inne tematy poruszane: powtórzenia: uwolnienie 400 junaków z obozu w Jasiech. - Niemcy kują broń w zbrojowniach na naszej ziemi. - Artykuł Goebbelsa "Nowe stadium wojny". - Apel do polskich pracowników pocztowych i telegraficznych. - Artykuł prof. Oskara Langego. - Nowe 10-cio złotych banknoty w Gub. Gub. Wybuch na węzle warszawskim z 26 na 27-go września. - Niszczenie urzędów gminnych w pow. Włoszczowskim. - Komunikaty z frontu. - Partyzantka włoska. - Przemówienie Andrzeja Witosa. - Wezwanie do Ślązaków, Poznańczyków i Pomorzan, by uchylali się od poborów do armji niemieckiej i uciekali do partyzantów.

BERLIN, NPD, po niemiecku, 18.X.g. 18.00.

Na konferencji prasowej w min. spr. zagr. Braun von Stumm, omawiając głosy prasy angielskiej i amerykańskiej w związku z konferencją Trzech, stwierdził, że wynika z nich iż Rosja nie zamierza ustąpić ze swych roszczeń, natomiast Anglo-Saszy sprzymierzeńcy są gotowi do daleko idących koncesji. W szczególności jako przykład zacytował Braun von Stumm stwierdzenie Yorkshire Post, że interwencja w krajach, które Sowiety uważają za swoją wyłączną sferę wpływów Kroml uzna za warunek nie do przyjęcia. Braun von Stumm stwierdza, że Moskwa ignoruje polski rząd emigracyjny podobnie, jak emigracyjny rząd Jugosławii. Prasa brytyjska świadczy wartościowo usługi Kromlowi, uznając jego roszczenia za słuszne. Jak bardzo Londyn poświęcił polski rząd emigracyjny w Londynie to wynika z artykułu w "Economist", który wzywa gen. Sosnkowskiego do zaprzestania walki partyzanckiej w Polsce przeciwko partyzantom działającym z polecenia Moskwy oraz by wydał polecenie natychmiastowej i bezwarunkowej współpracy tymże oddziałom partyzanckim z Sowietami, w wypadku wkroczenia armji czerwonej do Polski.

II.

O g ó l n o e

BERLIN, NPD, po niemiecku, 18.X.g.18.30.

"New-York Journal", główny dziennik Hearsta pisze m.inn. : jeśli Anglja, St.Zjednoczona i Rosja wpadły w rodzaj psychologicznego zamętu, to przyczyną tego są "cztery wolności" oraz Karta Atlantyczna, pomimo, że Stalin proklamuje to już potajemnie podarł. Zawierają one obietnice, które w rzeczywistości nigdy nie będą mogły być dotrzymane. Założeniem ich jest, że Amerykanie i Anglicy to sami lokkomyślni durnio. "Cztery wolności" i Karta Atlantyczna składają się z materiału, który może stać się przyczyną dalszej wojny.

MOSKWA, po polsku, 18.X.g.17.30., 19.30., 21.15., 23.15.23.41

Komunikaty RBI. "Prawda" opisuje walki na ulicach Molitopola. Krach propagandy niemieckiej w Norwegji. "Prawda" publikuje artykuł p.t."Walka o Dniepr", stwierdzając, że krow wrzo w narodach radzieckich na wiadomość, iż Niemcy palą Kijów, niszczą świątynie i zabytki Ukrainy, która jest droga wszystkim narodom słowiańskim.

Przyjazd do Moskwy ministrów Edena i Hulla. Na lotnisku obecni byli Mołotow, oraz ambasadorzy St.Zjednoczonych i W.Brytanji. Cordell Hull oświadczył, że zadowolony jest bardzo z przyjazdu do Moskwy. Ma on nadzieję, że konferencja wyda pomyślo rezultaty dla wspólnej sprawy. Edon oświadczył : "Szczęśliwy jestem, że przybyłem do Moskwy i mogę oddać wizytę p.Mołotowowi. Sądzę, że konferencja wyda pomyślo rezultaty". - Komentator Jormaszow stwierdza, że Niemcy chcieli się iż odwrót się skończył. Tymczasem Zaporozie padło, Dniepr został sforsowany, a wojska sowieckie wkroczyły do rejonu między Dniem a Prypocia. Wśród Niemców zapanował popłoch. Sortorjus mówi o nowych przosunięciach i o oderwaniu się od wroga. Wczoraj radio berlińskie nadało pogadankę w języku arabskim p.t."Dlaczego Hitler zarządził odwrót" i dają odpowiedź: „bo mu się nie podobają drogi rosyjskie”.

Gazety sowieckie publikują spis żołnierzy radzieckich, którym nadano tytuły bohaterów Zw.Radzieckiego za sforsowanie Dniepru. Liczba ich wynosi 306. - Współzawodnictwo przemysłowe z okazji 26-toj rocznicy październikowej. - "Dagons Nyhotor" donosi, że w Danji powstał nielegalny komitet wyzwolenia, który opublikował manifest, zzywający do walki z Niemcami i ze zdrajcami. Partyzantka i sabotaż w Belgji, Jugosławji i we Francji.

